VERGADERING REGIONAAL BESTUURLIJK OVERLEG JEUGD / RBOJ

26 september 2025

Agendapunt 6.3 Adviesvoorstel Bovenregionaal transformatieplan af- en ombouw JZ+ (oplegger)

Leesadvies

Aan het einde van deze oplegger is een overzicht van de bijlagen behorende bij dit onderwerp opgenomen. Gezien de veelheid aan stukken adviseren wij u kennis te nemen van bijlagen 6.3.2 tot en met 6.3.4 De overige bijlagen bevatten verdiepende informatie en informatie met betrekking tot het doorlopen proces. De daaruit voortvloeiende conclusies en aandachtspunten zijn verwerkt in de definitieve stukken en deze oplegger.

Aanleiding

Hierbij ontvangt het RBOJ het definitieve Bovenregionaal transformatieplan af- en ombouw JeugdzorgPlus inclusief de financiële paragraaf en de uitwerking van de SPUK uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de toewijzing van de beschikbare middelen. In het BO 3Noord op 10 juli jl. hebben de vertegenwoordigend bestuurders op deze definitieve versie akkoord gegeven. Hierna brengt elke regio het plan in de eigen besluitvormingsroute om het te laten vaststellen.

Inleiding

De af- en ombouw van JeugdzorgPlus (gesloten jeugdzorg) is een urgente opgave. Onderzoeken laten zien dat gesloten jeugdhulp jeugdigen niet helpt. Het kan hen soms zelfs schaden. Aanbieders en gemeenten werken sinds 2014 aan de afbouw van gesloten jeugdzorg. Het aantal plekken in ons landsdeel is reeds gedaald van 144 naar 20 in 2025. De beweging sluit aan bij de opdracht vanuit het Rijk om de gesloten jeugdzorg voor 2030 af te bouwen naar nul. De af- en ombouw van de JeugdzorgPlus is opgenomen in de Uitvoeringsagenda schaarse voorzieningen 3Noord 2023-2026.

Voor de beweging zijn SPUK middelen beschikbaar gesteld. Groningen heeft, als coördinerend gemeente voor het landsdeel 3Noord is Groningen, de aanvraag ingediend ten behoeve van het verkrijgen van de SPUK transformatie gesloten jeugdhulp. Deze aanvraag is toegekend en voorziet in middelen i.r.t. incidentele kosten voortkomend uit de afbouw, ombouw en alternatieven. De inhoud van het bovenregionale plan vormt grotendeels het kader voor de verdeling van de SPUK middelen.

Samenvatting

Inhoud

Het bovenregionale transformatieplan af- en ombouw JeugdzorgPlus beschrijft enerzijds waarom, voor wie en hoe we vorm en inhoud willen geven aan de afbouw van de huidige JeugdzorgPlus. Anderzijds beschrijft het de ombouw naar inhoudelijk getransformeerde jeugdhulp waarbij vrijheidsbeperkende maatregelen kunnen worden ingezet. De aankomende jaren moet hiervoor in gezamenlijkheid door de regio`s, Elker, aanbieders van alternatieven, verwijzers en op 3Noord hard gewerkt worden aan het realiseren van de gemeenschappelijke inhoudelijke ambities.

Financiën

De financiële impact van de afbouw, ombouw en opbouw is weergegeven in de financiële paragraaf. De 3Noord regio's staan garant voor de kosten van de bovenregionale ombouwplekken (jeugdhulp waarbij vrijheidsbeperkende maatregelen kunnen worden ingezet) voor een totaal van € 7.530.404. De financiële paragraaf is door de vertegenwoordigend wethouders 3Noord besproken en, gezien de hoogte van de begrote bedragen vertaald in een voorlopig tarief, hebben zij Elker met klem gevraagd na te gaan op welke wijze zij een verlaging van de kosten kunnen realiseren is. Elker heeft aan dit verzoek voldaan (reactie Elker is opgenomen als bijlage 6.3.3).

De kosten voor het Centrale Coördinatiepunt bedragen naar verwachting circa 450 duizend euro in 2026. Hier zijn meer kosten aan verbonden dan die nu uit bestaande middelen worden gedekt. Hiervan wordt in het eerste jaar (2026) 150 duizend euro uit de SPUK bekostigd en onderzocht welke andere middelen aangewend kunnen worden om dit punt te bekostigen, zodat de kosten voor de regio`s zo laag mogelijk gehouden kunnen worden.

De incidentele en frictiekosten worden eveneens uit de SPUK-regeling gedekt. Hierin is 13,9 miljoen euro beschikbaar. De coördinerende gemeente Groningen richt het proces in om de procedures te doorlopen die gepaard moet gaan met de toewijzing van de middelen.

Samenhang regionale ontwikkelingen

Elke regio maakt een regioplan waarin zij beschrijven op welke wijze zij regionaal werken aan de voor een geslaagde transformatie noodzakelijke alternatieven en inrichting. De beweging rondom de af- en ombouw van de JeugdzorgPlus is beschreven in het Langjarig Perspectief. De elementen uit het bovenregionale transformatieplan sluiten aan bij de reeds ingezette en gewenste bewegingen in onze regio. Het is van belang scherp te blijven op een wederzijds versterkend effect van de activiteiten.

Advies

Het RBOJ stelt vast dat er overeenstemming is over:

1. Het Bovenregionaal transformatieplan af- en ombouw JeugdzorgPlus en adviseert de directeur van de RIGG om namens de centrumgemeente Groningen het Bovenregionaal transformatieplan af- en ombouw JeugdzorgPlus vast te stellen.
2. De realisatie van het Centrale Coördinatiepunt en de daarbij behorende voorlopige kostenraming, zodat de kosten kunnen worden verdeeld over de drie regio`s.

Het RBOJ adviseert de directeur van de RIGG om bij overeenstemming van het bovenregionale plan af en ombouw JeugdzorgPlus:

3. De contractering van de ombouwvoorziening vanuit 3Noord van start te laten gaan op basis van de financiële paragraaf en het bovenregionale transformatieplan af- en ombouw JeugdzorgPlus waarbij de directeur van de RIGG het contract zal ondertekenen namens de tien Groninger gemeenten.

Bijlagen:

6.3.2 Bovenregionaal transformatieplan af- en ombouw JeugdzorgPlus
6.3.3 Reactie Elker vragen BO 3Noord financiën transformatieplan JZ+
6.3.4 Financiële paragraaf bovenregionaal transformatieplan
6.3.5 Tarieven af en ombouw JeugdzorgPlus
6.3.6 Frictiekosten
6.3.7 Doorrekening regio Groningen en gemeenten